

Handläggare

Eva Debels

Telefon: 08-508 290 62

Förtidsröstning vid allmänna valen 2014**Förslag till beslut**

Valnämnden godkänner det reviderade antalet röstningslokaler vid allmänna valen 2014

Valnämnden godkänner förslaget på förtidsröstningslokaler som hålls öppna på valdagen den 14 september 2014

Bakgrund

Valnämnden har i ärende 41/2013 beslutat vilka lokaler som vid valen 2014 ska användas som förtidsröstningslokaler vid valen 2014. Nämnden har nu genomfört valet till Europaparlamentet och med erfarenheter från detta val föreslås ett antal förändringar avseende antalet förtidsröstningslokaler samt öppna förtidsröstningslokaler på valdagen.

Ärendet

Valnämnden har nu genomfört valet till Europaparlamentet och med erfarenhet från valet finns anledning att genomföra vissa förändringar i organisationen avseende förtidsröstningen.

Jobbtorgen

Vid valen 2010 inledde valnämnden ett samarbete med stadens Jobbtorg. Samarbetet har inneburit att nämnden använt stadens Jobbtorg som förtidsröstningslokaler samt rekryterat ett antal röstmottagare från Jobbtorgens aspiranter. Arbetsmarknadsförvaltningen Jobbtorg finns idag placerade i Skärholmen, Tensta, Södermalm, Vällingby, Farsta och 2 stycken i Kista.

Förtidsröstning på valdagen

När kommunen 2006 tog över ansvaret för förtidsröstningen inledde nämnden ett samarbete med stadens stadsbibliotek och dessa har allt sedan dess utgjort stommen för de förtidsröstningslokaler som nyttjas vid valen. För att göra budskapet enkelt och tydligt informerades väljarna om att de kunde förtidsrösta på stadens alla

bibliotek under ordinarie öppettid. Vid 2006 fanns det ett mindre antal bibliotek som var söndagsöppna och staden fick därmed en rimligt och bra täckning över staden vad avser förtidsröstningslokaler öppna på valdagen.

Vid valen 2009 och 2010 skedde en utveckling där nämnden etablerade sig vid flera gallerier och andra kommersiella lokaler. Samtidigt har kulturförvaltningen på uppdrag av fullmäktige succesivt gjort en översyn av biblioteken öppettider och uppdraget har inneburit att allt fler bibliotek ska hålla öppet på söndagar.

Denna ökade tillgänglighet med allt fler förtidsröstningslokaler öppna på valdagen har lett till att antalet förtidsröster att behandla vid valnämndens preliminära rösträkning (onsdagsräkningen) har ökat väsentligt. Vid allmänna valen 2006 behandlas ca 7000 förtidsröster, vid EP-valet 2009 14 000, allmänna valen 2010 36 000 röster och vid detta EP-val 32 000 förtidsröster. Det är mer än en fördubbling av antalet förtidsröster från förra EP-valet.

Frågan om onsdagsräkningen behandlades även av 2011 års vallagskommitté då många kommuner och länsstyrelser lyft frågan om att onsdagsräkningen ofta sker under alltför stor tidspress. Riksdagen har nu beslutat vissa förändringar i vallagen som träder i kraft den 1 januari 2015. En förändring är att valnämndens preliminära rösträkning får, om det kan ske på betryggande sätt, förlängas till torsdagen. Ett beslut som dock först till valen 2018 kan bli aktuellt.

Regeringen delar också kommitténs uppfattning att lösa onsdagsräkningen med att öka antalet rösträknare inte är en bra lösning. Brist på lokaler, försvårad koordinering av en större grupp och brist på erfarna rösträknare för de komplicerade fallen som ska granskas talar emot detta.

Antalet förtidsröster får också konsekvenser för Länsstyrelsen då Stockholms kommun omöjligt kan hålla de hålltider som krävs. Den allt senare inlämningen till Länsstyrelsen får till följd att de får det allt svårare att hinna med den slutliga sammanräkningen för att leverera ett valresultat i tid.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av valnämndens kansli.

Kansliets synpunkter och förslag

Jobbtorgen

I flera av de stadsdelar där Jobbtorgen är placerad har nämnden redan flera förtidsröstningslokaler och det har visat sig efter valet att några av Jobbtorgen hade mycket få röstande. De som hade lägst antal hade ca 50 röstande under hela perioden. En förtidsröstningslokal kostar mycket vad avser resurser att inrätta lokalen och upprätthålla den med personal, material, transporter m.m.

I Skärholmen och Tensta finns både bibliotek och medborgarkontor där medborgarna kan förtidsrösta. I Vällingby finns ett bibliotek och Jobbtorget ligger så till att det visat sig att det inte blir någon avlastning för biblioteket. Vad gäller Kista öppnas i augusti ett nytt bibliotek inne i Gallerian och nämnden kommer fortsatt ha förtidsröstning vid Jobbtorg Kista – ung.

Kansliet föreslår att Jobbtorgen i Skärholmen, Tensta, Vällingby och Kista vuxen inte används som förtidsröstningslokaler vid allmänna valen.

Förtidsröstning på valdagen

Tanken med förtidsröstningen är att den som inte har möjlighet att gå till sin vallokal på valdagen ändå ska kunna rösta. Vid de senaste valen har kansliet sett en allt mer ökad trend att väljarna istället för att gå till vallokalen går och förtidsröstar. Vid detta Europaparlamentsval hade staden 28 öppna förtidsröstningslokaler och den absoluta majoritet av förtidsröster som togs emot i dessa lokaler var röstande som bodde i området och hade några hundra meter till sin vallokal. Detta gäller dock inte Cityterminalen och Arlanda express där majoritet av de röstade var röster till andra kommuner.

Kansliet gör bedömningen att om valnämndens preliminära rösträkning ska kunna genomföras utan allvarliga misstag, felräkningar och bli klar inom rimlig tid måste antalet öppna förtidsröstningslokaler på valdagen begränsas och väljarna hänvisas till sin vallokal.

Det är enligt kansliet dock viktigt att det finns bra täckning över hela staden av röstningslokaler och att den som behöver förtidsrösta kan hitta en lokal utan allt för lång resväg. Kansliet föreslår att följande lokaler håller öppet på valdagen:

Söderort: Skärholmens bibliotek
Högdalens bibliotek

Västerort: Rinkeby bibliotek
Vällingby bibliotek

Södermalm: Eriksdalsbadet
Östermalm: Östermalms bibliotek

Kungsholmen: Stadshuset

Biblioteket är öppna ordinarie öppettider, Stadshuset och Eriksdalsbadet mellan 10 – 16.

Cityterminalen och Arlanda express är öppna för förtidsröstning samma tider som vallokalerna på valdagen 8 – 20.

Vid de förtidsröstningslokaler som varit öppna på söndagen vid Europaparlamentsvalet kommer kansliet att placera personal som kan hänvisa väljarna till rätt vallokal och informera dem om var de kan förtidsrösta.